

da döue ori in septemana: **Joi-a si mineo'a**; éra candu va pretinde im-
matria materielor, va ési de trei séu
de patru ori in septemana.

Prețul de prenumeratiune,
pentru Austria:

anu intregu 8 fl. v. a.

dimetate de anu 4 fl. v. a.

parariu 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainatate:

anu intregu 12 fl. v. a.

dimetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Catra onorabilulu Publicu nationalu!

Suntemu aprópe la inchciarea mei lui **Fauru**. Esperiint'a de tu ani ne-a invetiatu, că prenumeratiunile la noi continua a se pana in lun'a lui **martiu**, totu de inceputulu anului.

Noi insa, pre cum am arestatu timpulu seu, am tiparit catu-va mpu éate 1200 esemplaria, mai ioi am redusu la 1150; astadi ér amiu 1200: dar' expeditiunea já ni-a ajunsu la 1175 — astfeliu, catu, dupa cu n dejá la multi, ca ni venira mai tardi, nu suntemu stare a li dá esemplaria comete, — prevedemu că mane-poi-ane nu vom fi in stare a dá ni-enui nici unu nru de la inceputulu valui si pana astadi.

In acésta prevedere, am facetu spusetiune, ca „**Albina**“ in data se tiparésca in editiune si mai mare, si schidemu **abonementu nou** de una, anume dela nrulu 13 séu 14 alu iei nóstre pan'la finitulu lui **iuniu** cu 3 fl; pan' la finitulu lui **sep-
tmvre** — cu 5 fl; pan' la finitulu **decemvare** cu 7 fl.

Rogamu pre toti amicii foii nò-
s, cari dorescu a o avé si nu sunt já abonati, a grabi cu prenume-
tiunile, ca se fimu in stare de
npuríu a ne orientá si a-li satis-
ce. —

Redactiunea.

Budapest, in 4 mart. 1874.

Intunereculu crisei nóstre politice ministeriale, nu s'a luminatu nici mäcar ntr'o unica radia, si „Hon“ de astadi intr'adeveru dice forte nimeritu, că déca nainte de facerea lumiei, pentru se pôta face lumina, a fost trebuinde unu completu caote, apoi la noi adi caotele este completu si — logic'a fi, ca acuma se urme nemedilocitu lu-
ia.

Dar óre urmáva lumina? — Acé-
se 'ntréba tota lumea, pacini insa
tari credu că va urmá.

Si — de unde óre vine acésta? — din pessimismulu generale alu ómeru si popóraloru, cari — de lungu pu facendu trist'a esperiintia, că ori schimbári se intempla, se intempla si spre mai reu: au inceputu — natu-
minte a se teme totu de reu!

Ei: dar de unde óre este aceea, că la, chiar de susu, ori ce se croiesce, ese mai reu, totu mai asuprioriu pentru si popóra, in locu d'a usiurá si sa-
ice?

Numai döue potu fi causele. Ori că o politica, o potere fortativa mai la, afara din sferele si combinatiunile me ale nóstre, din principiu merge a miná tieri si popóra; — séu că susu Maiestatea Sa — miserá, de care su-
tierile si popórale, nu este cunoscuta, bracé domnii nu lasa se pet runda la cunosciint'a préalta, — fiindu că se temu de consecintie, se temu, că monarchulu va face lumina, — se vor vedé hotéle domnilor, si — face dreptate, si — frénele voru fi se pentru totu de un'a din manele incurate!

Ori care ar fi caus'a: noi, si cu noi popórale cele asuprite si suferinde si toti ómenii de bine, toti patriotii adeverati, nu potemu de catu — se deplangem trist'a sorte a tierii si monarchiei, si — nefericit'a retaciro a claselor de susu, decidiert'orie; fiindu convinsi, că pre acésta cale numai nefericirea se pôte conti-
nuá si numai total'a decadare si perire se pôte ajunge! —

Dupa scirile mai secure, căte au potutu resuflá in publicitate pana acumă, dlu ministru-presedinte regiu ungurescu Szlávy, dominic'a trocuta a avutu la MSa in Viena o audiintia de döue óre, unde a desvoltat starea lucurilor in patri'a nòstra si a anuntiatu resolutiunea cabinetului de a-si dá demisiunea. MSa Imperatulu-Rege, se fia ascultatu toté in tacere, si — se fie observatu, că pre poi-mane are se vina la Buda si se remana aci pana nu va fi regulatul cele necesarie.

Despre intentiunea MSale — nime se nu aiba nici cea mai pucinu ideia; nici insusi contele Andrassy, celu cu peptulu incarcaturi de decoratiuni, casi tiér'a de necesuri, — se nu scie svatu si orientare!

Intr'aceea aici la noi in Budapest — prin cluburi, ferbe, ferbu temerile cu sperantile; dar mai presusu de töte confusiunea.

In clubulu deákistilor ieri sér'a se fia intemplatu lucruri memorabili. Fraciunea lui Lónyay se fia fost reprezentata forte numerosa si se fia manifestatu o tionuta, forte deprimetória pentru taber'a marelui Deák si a subcomandantilor sei.

Destulu că, lucrulu a ajunsu acolo incatú domnii cei poterici ce de siepte ani prin maiestri'a si numerulu loru stepanescu tiér'a, se aflara necesitatii a se numerá, pentru de a se convinge că — cátó óre mai sunt securi? Si resultatul se fie fost că, din 270 ce erau la inceputu, astadi securu nu mai potu contá de catu pre 150! Ceialalti s'au sfaramatu in diferite alte nuantie, dar mai vertosu s'au coalisatu cu Lónyay si au plecatu pre alta cale!!

In astfelui de imprejurarii domnii conducetori deákisti, vrrendu-nevrendu, au trebuitu se recunósea necesitatea unei coalituni cu stang'a lui Tisza si cu centrulu lui Ghiczy. Prin acésta coalitiune domnii deákisti spera a imbuní o majoritate pan' la 250 de voturi, si asiá impreuna cu Tisza si cu Ghiczy a continuá stepanirea tieriei — cam totu in modulu de pana acuma.

Astfeliu este a se splicá fam'a ce se repandese de döue dile, cumca — ér Szlávy ar avé se fia insarcinatu de monarchulu cu compunerea unui nou cabinetu.

De altmintrelea — repetim, că töte acestea sunt combinatiuni de ale partitelor si domnilor magiari; ér de-
spre voi'a monarchului — nime nu scie nemica positivu.

Diet'a Ungariei mai tiene siedintie — asié dicindu numai de nume. Se aduna din candum in candum domnii, acusi in Cas'a de diosu, acusi in cea de susu; trecu peste unele si altele bagatele, cari abiá merită a fi note, si-apoi ér se imprascia.

Cas'a representantilor a tienutu siedintie sambat'a si luni-a trecuta, din cari pre stimabilitii nóstri cetitori numai atât'a pôte se ii interesedie, că in siedint'a de sambata, deputatulu national S. Borlea a cerutu, ca de

éra-ce mai nu sunt obiecte de pertractatu, pentru cea ma i de aprópe siedintia se puna la ordinea diley cunoscutele proiect de resolutiune alu deputatilor nationali. Cererea s'a ascultatu, dar — nu s'a primitu. Abia din stang'a estrema s'au sculatu vr'o 20 de deputati intru sprigirea ei. Nu voru domnii se auda astadi de nationalitati si de plan sorile loru. —

Astadi „Reform“ cea unguresca ne suprindem cu scirea, că — se lucra érasi de unu imprumutu; fiindu că din cele 75 millione de curendu luate, nu mai este nemic'a in cassa! — Atât'a ni-ar mai trebus, cătra multele si nespusele lipse si necasuri! —

Din colo peste Laita, in Senatulu imperial, corpulu legalativu alu Austriei nemtiesci, spiritele sunt preocupate in privint'a legilor pentru regularea referintelor bisericesti facia de statu, si despre cari la rondulu nestru am arestatu, că ele, pre cum sunt proiectate de guvern, de o parte imparu pré radicali, pré afundu tajatörie in dreptulu istoricu alu papei si clerului, de alta parte se tassédia de — pré ne'nsenante, pré pucinu corespondiaturie justelor recerintie a timpului modernu.

Astfeliu se astépta o lupta inversiunata in senatulu imperial, si déjà telegrafulu n' anunciat, că numerulu celor nainte insemnatii la cuventu ajunge la 50, anume peste 30 in contra proiectelor. Er a fara, pre că secrete si private, popimea catolica oea cu multa influentia, cu poteri incoredate lucra — pona si la curtea imperiale, ca acele proiecte de lege se retraga séu mäcar numai amane de o camdata. —

Budapest, in 4 mart. 1874.

Din Spania si din Anglia, anume de pre campurile de resbelu ale acestora, dilele trecute de o data sosira sciri — forte rele.

Precandu in Madrid membrii guvernului, ce elu insusi s'a pusu cu forta, spargendu legea, incepusera a se certá reu intre sine, pentru introducerea unei sisteme óre-care, ca prin aceea se dée garantie de védia si stabilitate administratiunei tierii, — o certa ce in pripa se termina — er prin forta, declarandu-se dictatorele Serrano de capu alu potestatei esecutive a statului, éra pre Zabala numindu-lu ministru presedinte, — pre candu astfelui in Madrid, de o data din teatrulu resbelului resuná trist'a faima, că — ginerariul Moriores a fost batutu de Carlisti si a perduto 3000 de ómeni, parte morti, parte cadiuti in prisone!

Desastrul se adeveresce. Poterile republicane de sub Moriones nefindu destulu de tari, n'au fost in stare a forta liniele inamicu, ci au trebuitu se retraga, fora sperantia d'a mantul cetatea Bilbao. In urmarea acestei retrageri nefericitie insa si ginerariul celeialalte armate republicane de langa Tolosa a fost constrinsu a-si parasi operatiunile; ér Carlistii ocupandu Amposta, pentru prim'a ora fusera in stare a trece peste riulu Embro si acum amenintia Tolosa!

La acésta scire, insusi capulu statului, Serrano, a parasit Madridulu si a alergat pre campulu bataliei spre a luá comand'a. Cu se succesi, — vom vedé. —

Anglia de lungu timpu are resbelu cu remnulu Asanti in Africa, unde ginerariul Wolsey de multe luni se opintesce a pertrunde in anim'a tierii neamice si a ocupá capital'a Cumassie, pentru d'a forta a pace flositoria. In primele dile ale lunei lui fauru insa, dupa cele mai noué sciri, ostirile anglese au fost strimtorate intre munti si au suferit grele perderi, in catu espeditiunea intréga a devenit fôrte problematica! Opiniunea publica in intréga Anglia este pentru acésta ne-norocire fôrte iritata.

Prenumeratiuni se facu la toti dd, corepondinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresá si corespondintele, ce privesu Redactiunea, administratiunea să expiditur'a; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anumite nu se vor publica.

Pentru anunçate si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde căte 7 or. pe linie; repertile se facu cu pretiu sca-
diutu. Pretiul timbrului căte 80 or. pen-
tru una data se antcipa.

In Francia preocupa spiritele celor dela potere — candidarea vechiului ultra-democrat si republican revolutionar Ledru-Rollin — de deputat in departamentulu Vancluse. Insusi betranulu Thiers din acestu incidente a affatu cu cale a-si redicá vócea — intru interesulu unei candidature inoderate, carea se nu sparie pre monarchistii de la potere. Dar — probatulu barbatu politicu totu de o data a adeverit că: chiar alegerea periculosului Ledru-Rollin astadi nu este pericolu pentru Francia, si mai pucinu calificata d'a desbiná si sfasias intre sine pre republicani. Altulu este spiritulu timpului de astadi, unde ultraismulu sengurateilor persoane — nu mai face eșefulu de una data.

Intr'aceea — alegerea a succesu, si dupa scirile ce se respandescu, i se da insemnatatea de evenimentul politiciu. Nu ne mirámu; căci republicanu mai resolutu si mai valorosu — n're Europa. Apoi cea ce maresce valórea acestui atletu politicu e, că omulu este incarcat de sciintie, că — este omu avutu, cu stare considerabile, si in fine că este plinu de experientie, incarunitu in lupte — totu pentru drepturile poporului si pentru Republica. Monarchistii din adunarea nationale de Versalia — se fie chiar consternati de acésta alegere; cea-ce este pré naturalu, candu reugetámu, că totu ei atât'a au descris pe Ledru-Rollin de omu periculosu, de omu neimpacabilu cu ordinea sociale de astadi, incatul au facutu din elu unu monstru infrosciatu, ér acuma de o data acestu monstru are se stée dia de dia, facia in facia, cu ei in Cameră!

Da altmintrelea nu numai Ledru-Rollin din departamentulu Vancluse, ci inca unu altu republicanu Lepetit, din departamentulu Vienne, are se intre in Camera, spre intarirea elementului ropolicanu. Adeca ambele mai noué alegeri — ér esira republicane. Si totusi guvernul de astadi alu Franciei crede, că poporul ar fi, séu s'ar poté aduce cu forta — se fie — pentru monarchia. Pace buna; in Francia numai Republica mai pôte se aibe viitorul! —

Budapest, in 3 martiu n.

In cau'a conflictului intre Universitatea sasséca si domnii de la potere, merita — credem — a fi amintit: antaiu, că reprezentantii a municipalitatii de Brasovu a adoptat de alu seu protestulu celor 34 de sassi din Universitate, mai de parte a decretat a tramite o deputatiune cu plansore la Tronu, contra mesurelor ministrului ung. regiu de interne; in fine a cere de la dieta punerea in statu de acusare a ministrului c. Szapáry! Totu asemenea conclusu aduse de currendu si municipalitatea sasséca de Sibiu, cerendu a nume si acésta, punerea sub acusare a dlui c. Szapáry. (Dieu acesta ar merita-o pentru mai multe atentate contra nationalitatilor; insa mai antaiu ar trebui sparta majoritatea magiara si magiarona din Dietă!)

Aparitiune membrabile totu in acésta causa — e: demonet ratiunea, ce in Gratiu, capital'a Stiriei, joi-a trecuta o insemnare nemtii de acolo, prin mediocirea studentilor sassi si a clubului Reuniunei germane, in otelelu Rosz, unde adunandu-se multime mare, se tienura declamatuni contra barbarilor magiari si se luá o resolutiune, prin carea se enunciá, că actulu ministrului Szapáry si a Dietei Unguresci facia de sassi, este unu atac in contra germanismu ui si in contra culturei in pările despre Oriinte ale monarchiei, asupra cărui actu deci nemtii de pretotindená trebuie se redice protestu energetic! — De aci vedem, că dlui c. Szapáry, in nespus'a petulantia facia de natiunile nemagiare, intindindu-se la sassi, a datu in cui-

bulu vespiloru, de unde cu greu va scăpa intregu! —

Budapest, in 3 martiu 1874.

Terorismul magiar nu se mai sfiese a-si arestă hid'a facia diu'a la amédi, si a se ingamă naintea lumei.

Său — ce altă să fie aceea, decât tero-vizul, cindu foile stepanitorilor, „Temesi Lapok,” „Bau. Post,” „Pesti Napló,” și altele, mort'siu striga în gur'a mare și mințescu, cumea ginerariul Doda a fost alesu in Caransebesiu ca deák'istu, er in Dietă tiene la nationali, a „căroru problema este, a elude naltele intentiuni ale Regului si stepanului nostru; a elatină temel'ă dreptului de statu, ba chiar existintă statului!”

Pôte fi — insinuatiune mai infama, de cătu acést'a — și in privintă lui Doda și a partitei nationali din Dietă ungurésca? — Pôte acesta miserabile politica să aibe unu scopu onorabilu? — Cine ii indreptatiesco pre acesti colăi publici, să abusadic — pana si de pré naltulu nume si pré nalt'a autoritate a Monarchului nostru, pentru nemoratalu loru scopu de clica?

Si — acesti ticalosi, ei cutedia a vorbi in numele alegatorilor romani, in numele acelor 6000, ce in unanimitate si-au alesu pre ginerariul Doda de deputatu national, pe temeiul unei programe nationali, tuturor cunoscuta; dar pre care nici o partita magiara n'o primeșce, de unde deputatul Doda nici nu pote incapsé nici intr'un'a. Său că döra acoa miserabile de diaristica magiara, ar dori ca Doda să-si calce program'a si să se prefaca in contrariul acelei a?

Vai, ce ómeni stricati si nebuni!

Dar — ce altă, mai de parte, de cătu triumfu ale acelora domni — este laud'a, că — cutare Pavloviciu, arestante politiciu, din inchisore a depesiati catra ministeriu: să se indure de elu si să-lu restituie libertatei, că — nu se va mai ocupă de politica si nu va mai face opositiune guvernului? — Ce altă este acést'a, decât o lauda cu efep-tulu terorismului? —

De asemenea respandirea unei alte soiri, că — cutare profesore său dregatoriu, pentru opositiunea sa nationale destituitu fiindu din post, acum promite poterii destitutiorie, că — numai să fie érasi repusu in functiune, si — nici candu nu va mai face opositiune stepanirei magiare! — ce altă pôte să inseme acést'a, de cătu că: terorismul domnescu magiaru a avut efectu!

Si cu d'astea domnii si foile loru nu se sfiescu a se laudă naintea lunei? — Vai, degenerati, vai tempiti la cug etu mai sunt acei ómeni, cari d'alta parte au pretensiunea d'a regeneră si coltivă Oriintele, dar pre poporale Oriintelui si pre barbatii ce se adoperă a le reprezentă, vatema de mörte!

Au döra domnii magiari tindu oblu, a face să pricepe si să sentia tota lumea, că — sub alorui stepanire, in alu loru statu nationalu, onórea nationale — nu se sufere, ci ea se considera de o crima???

Vai, déca acést'a vor observă si pricepe o data poporale si specialminte nationalită-

tile din patria; și atunci statului magiaru si natiunei magiare!

Budapest, in 4 martiu n. 1874.

(Comicul in tonu seriosu, său — Bismarck vorbesce cu unu publicistu magiaru de renome, casă cu unu copilu!) Dlu Jokay, deputatul dietale, proprietariul si redactorul lui „Hon”, si — celu mai mare roman-tieru magiaru de astazi, petrece de câteva zile in Berlinu, si — prin cunoscutii sei a avut fericirea d'a fi primitu in audiția privata, lunga si familiaria — la principale Bismarck. Dlu Jokay descrie in fóia sa de ieri discursulu ce a avutu, propriamente — ce i-a tenu Bismarck, despre politică sa si a Russiei! — Dlu Jokay marturiscesc, că — diplomatul naibei mai nici nu l'a lasatu să vina la vorba, ci mereu elu i-a vorbitu; apoi insira ca unu ce seriosu, cele se i-a disu si splicat, pre cindu acelea pórta pe fruntesi aieve timbrulu ridiculului, in cătu omulu cu pricepere politica ar fi trebuitu să róge pre principe, să fie bunu si să nu-si bate jocu de elu! Dar Jokay a ascultat cu pietate si istoriscesc — in fóia sa totu cu pietate, si — suntemu convinsi, că cei mai multi dintre cetitorii sei magiari, voru ceti cu pietate; mácar că dlu Jokay a observat prudintia, d'a publică acesta descriere — sublinia, in foisióra. Numai căte-va cuvinto de proba:

Austro-Ungaria este o nocositate in Europa centrale.

Bismarck a priceputu acést'a la 1866, cindu s'a grabit u face pace! — Paf! Tota lumea scia, că Bismarck a avutu planul d'a sparge Austria, si că a facutu pace — numai silitu de Napoleon.

„Elementulu germanu si celu magiaru este chiamatu, cel'a in Cis-, cest'a in Transilania a stepani. Caci talentu administrativu, sciuntis de statu, intelligintia si avere — acelea au mai vertosu? — Paf! Astadi cindu tota lumea vede, cum nemtii si magiarii printantul loru au ruinat tierele si popórale! Astadi cindu administratiunea magiara, este identica cu — „barbara”!

„Germania n'ar anectă provincie din Austria, nici să i se arunce ele cu sil'a in bracia . . . Nici Russia n'ar sci, ce să începă cu teritoria din Oriintele, nici chiar cu Transilvania — nici cu Constantinopolea! — Paf! Paf, Paf!!!!

„Apropiarea Imperatilor este pentru libertatea popóralor! — Paf!

„Armon'a intre popórale Ungariei este garanti'a viitorului acesteia! . . . „Regele ungurescu astadi este deplinu populariu si amatu in Ungaria, lui se alipescu popórale cu credintia; deci — cine va cutesă să tulbare pacea Austro-Ungariei?!”

Totu atâtea ironii amare!

Dupa Bismarck, in lume n'ar mai fi ferire si buna intelegeră ca si la noi: in faptă in lume nu esiste confuziune, nemultumire si neintelegeră intre popóra, ca si in Austro-Ungaria! Bismarck este unu mare Pacala —

Vocile diartsticei romane nationale

asupra proiectului de resolutiune alu deputatilor nationali, propusu Dietei ung. in 2/14 februarie 1874, si publicatu in „Albina” nr. 9 de estu timpu. (Urmare.)

Dupa cum am anunçat in nrulu precedinte, ar fi să trecemu la opiniunea sărei noastre „Federatiunea” de aici; totusi mai nante d'a face acést'a, cu referinta la votul dlui parinte Cristea de la „Telegrafulu Romanu,” nu potem a nu luă notitia despre unu incidente intrevenit, si pré calificat d'a ilustră: cătu de bine a petrunsu si priceputu săntă sa Telegrafica — importanța si insemnatatea proiectului de resolutiune alu deputatilor nationali, candu pre acelu proiectu l'a caracterisatu, că — „e mai pucinu de cătu unu articlu de diurnale si mai moderatul de cătu ideialulu moderatiunei, — par' că l'ar fi facutu nisice betrani din drépt'a extrema.”

A fost sambat'a trecuta, cindu deputatul Borlea, din consiliu comunu, constatandu, că Cas'a representantilor tieni siedintie fora să aibe destule obiecte de desbatutu, ceru de la presedintele Casei, ca pentru cea mai de aproape siedintia să pună la ordinea dilei proiectulu de resolutiune alu deputatilor nationali, carele dejă este tiparit si impartit intre deputati.

Si — ce ati crede, că a respunsu Cas'a la acesta cerere? Va fi disu döra casă parintele Cristea: „Bine, aide să trecemu peste acelu nimic'a, acea bagatela a mosilor nationali din drépt'a extrema!” — Caci, nu se lucră de cătu, ca Cas'a să asculte pre unulu dintre subscrítorii proiectului, să-i asculte motivele asupra acelui proiectu, apoi să decidă: déca voiesce său nu, a intră in desbaterea meritória a acelui-a.

Dómne feresce! Cas'a mai intréga, cu exceptiunea cotului din stang'a extrema — s'a sculatu in contra punerei măcar numai la ordinea dilei! — Pré firesce; căci deputatii magiari pricepeau aceea, despre ce dlu Cristea n'are nici umbr'a de ideia, cumca adeca aci avea să urme intonarea gravam'nelor nationali, cu motivarea si dovedirea loru, si cu cererea incetării loru prin reformele, despre cari lucra comisiunea de 21!

Pricepe-va óre acuma parintele de la „Telegrafulu Romanu” in Sibiu, că — pentru ce proiectulu de resolutiune alu deputatilor nationali opositionali — dupa natur'a lucrului, nu poate să fie decâtul ideialulu moderatiunei? Pricepe-va, că acestei deputati, de atâtea ori cărtiti ca ultraisti si essagerati, sci si pré bine să fie moderati, cindu este de lipsa, si sci mai bine de cătu dlu Cristea, că — unde este de lipsa??

Dealtmintre, par. Cristea, déca ar vré

să invete a judecă asupra astorii de cestiuni, elu ar studia criticele foile straine si din cuprinsulu aceloru si ar pot deduce adeverul. Pentru că acele de buna séma nu s'ar inventa asupra nostra; si — pentru că de tati romani deákisti ar fi refuzat conlucră cu noi la unu lucru bagatela o propunere fara nici o importanță ii-ar fi laudat atât de multu din foile loru, pana si prin telegrame strainetate.

Rogăm să-si insemnă acestea tagonistii cu ori ce pretiu ai nostri, tru ca să nu se totu blamedie, ori căte ori procedu a ne atacă.

Si acum să vedem, cum jude „Federatiunea,” recte — dlu Alessandru Romanu, asupra unui actu, pe care si insusi l'a subscrisu, ca membru al unui partite, la care apartiene — de cea essiste.

Laudat'a fóia, său propria — la tulu colegu alu nostru in laudat'a fóia, a nume, in fruntea nrului 11, de ce constata mai antaiu, că cestiunatul proiectu de resolutiune preocupa toată diaristică ungurésca, pana să înregistreze „espectatoratul pré passionat al diarilor magiare,” asta cu cale „aminti neconvenientele ce se -comulgă facerea proiectului de resolutiune.”

„Primul inconvenient este, că proiectul de resolutiune trebuie a se face in același timp, cindu fuse numita comisiunea de 21, si candu cindu se aflau si deputati nationali.”

Observăm in data: tocmai pentru că amicul si colegul Alessandru Romanu, desă a casa, si mai pururiu să intre in Pesta, mai nici cindu nu se prezinta in Dietă, si asiă — de buna séma va lipsi si „atunci candu fuse numita comisiunea de 21,” si candu cei deputati nationali, cari regularmente sunt in siedintie — tocmai se aflau si ocupati in alte afaceri publice, — trecutu cu vedere, de a face, ce spune, că trebuie facutu, — tocmai pentru aceea era ne-aperat de lipsa suplini acuma, cea-ce atunci să se intre.

Apoi, déca amicul de la „Federatiunea,” va mai consideră bine cele am adus in nrulu precedinte in explicarea actului nostru, döra va cede, că facerea lui acuma — proprie minte nici n'a fost inconveniente, cum nici n'am ceditu s'o fie calificatul atare măcar vre-o fóia contraria. Dar fine, să lasăm, că facerea proiectului de resolutiune acuma — ar fi fost un inconveniente: securu este, că — nel cerea lui de felu, ar fi fost e greu politica nescusabile.

Astfelii fiindu, dupa noi oricare cărtire a actului din partea nostra propria — este nejustificabile si de a dreptulu condamnabile.

Amicul de la „Federatiunea” continua :

FOISIÓRA.

←

Societatea academica

«Romania-Juna»

in Viena, Neubadgasse Nr. 6.

Nr. 36
1874

Viena, in 28 februarie 1874.

Pré stimate dle Redactore! Crancen'a lovitura ce a primi'o natiunea romana prin mörte mareliu barbatu nationalu, a baronului Eudossiu Hurmusachi, a respandit adanca dorere si intristare prin inimile romanilor din tota pările.

Ve rogăm, dle Redactore, binevoitoi a da locu Odei alaturate, in colonele multu pretiuitului diariu ce redigeti. Societatea „Romania-Juna” deplange prin acést'a nu numai perderea unui vechiu, dibaciu anteluptatoriu nationalu, — ci si in deosebi perdere unui membru fundatoriu alu seu, carele fi onórea, decorea si flórea ei!

Pentru Comitetu:

I. Popu, mp. Stef. S. Velovannu, mp.
presid.

Umbrei maretie

a

baronului Eudossiu Hurmusachi!

(Unu mieu, dar sinceru semnu de condoliția, exprimat multu onoratei familie „Hurmusachi” — din partea societatii academice „Romania-Juna” in Viena.)

„Virtus reculans immortis mori
Cecum negatis tenta iter via.”
Horatius, carm. III. 2, 21—22.

Patri'a Ta scumpa, de nevoi sdrobita,
Se luptă cu mörtea multe dieci de ani;
Drepturile sale, zestrea mostenita,
Se calcă 'n picioare, se vindea pre bani; —
Fii crescuti la poptu-i, la mameculu peptu,
Candu erau să lupte, se tragea 'ndereptu.
S'a fostu stinsu virtutea vremilor trecute,
Sufletul si fal'a marilor stramosi;
Zelu, curagiu, vointia, raru erau vediute,
Din erci nascuta feti nepotintiosi! —

Inse cum pe vîtra — cindu se stinge focul,
Rescolindu cenusia mai gasesci schintei,
Cum prin vecchi ruine, cercetandu totu locul,
Trainici stalpi mai afi si te miri de ei:
Astfelii Bucovinei, Sufletele maritu,
In necasul Lucéferu mandru Te-ai ivit!
Hurmusachi 'n timpulu chinurilor grele,
Pentru dreptulu tierii ca barbatu pasi,

Steu'a Bucovinei printre alte stele
De pe-atunci mai veselu prinse a luci.

Dar de-o lupta lunga, ce cu greu se curma,
Cele mai nervoase bracie obosescu;
Astfelii Hurmusachi, obositu in urma,
S'a naltiatu in sinulu raiului cerescu,
Si-si primi cuunun'a vecinicelor florii,
Ce-o primescu in ceruri primii luptatori.
Inse Hurmusachi, nobilul parinte,
A lasatu in urma si dicece bracie tari,
Cinci tribuni cu aceta-si focu si doru furbinte,
Ce sublimu destinge sufletele mari.

Si din timpulu florii, chiar din teneretie,
Pentru alu tierii bine, pentru alu său poporu
Re'ncepurati lupta ce la betranetie
Vi-o predase Tatalu cindu a disu: „Eu moru”...
Si-ati lucratu cu zelulu, ce vi-e innascutu,
Si-'mpumandu Voi reculu, binele a crescutu.
Dara vai, pe campulu luptei gloriose —
Duoi din sirulu Vostru patri'a perdu,
Si-au versatu Romanii lacrimi durerose
Si 'n vestminte jalinici tiér'a se invescu! —

Inse faim'a cruda éca ni sioptesce,
Că si-alu Teu braciul tare, securu si probatul,

Ingerulu dorerii, ce ne totu lovesce,
Ni-lu rapl, si jalea vechia-a 'mpresatul
Patri'a cu lacrimi uda-alu Teu mormentu,
Sociu pe cale dandu-Ti glasulu si colu sănt,
„O! Tu fiu Mamei, ce mi-ai fost marir,
Fl-mi-fi 'n ceriuri scutu apera'orin!
Véra Tu din radi'a Ta de nemorire.
Radiane virtutii preste urmatori!”

Si cu glasulu Mamei, ce-i aduncu lovita,
Astadi se 'mpreuna tristulu nostru glasulu
„Luminéza'n pace, stéua stralucita,
Ce de diosu spre ceriuri radiele Ti-ai tra!
Luminéza'n pace ceriulu romanescu,
Langă trei lucéferi, carii Te primești!”
Er Voi fiii si frati cetei laudate,
Inzestrati cu sufletu trainicu in nevoi,
Prourmati Voi firulu luptelor barbate,
Ce V au facutu nume, V'au facutu eroi!

Viena, 20 februarie 1874.

V. Bumbacu.

Clubul deputatilor nationali vine să cam tardu la mintea cea de prea a romanului. Cum ar și potă veni mai bunu timpu, candu clubul essente numai unu? Cea mai mare parte a membrilor ei lipsesc mai totu de a un'a, astfelu nu tiene, pentru că nu pote tienie.

Canta sè observămu si aci indata: Ei bine, cum dlu colegu alu nostru *Alessandro Romanu*, ca membru alu clubui national, nu pregete a-si aci testimoniu de negrignită? Séu că o face, pentru ca cu o cale se lovi in altii. Ei bine, spune-ni nōa mulu nostru A. Romanu si cu „Federatiunea“ sa: unde, candu, ce — a fata — densulu si cu dens'a, pentru d'a tienie si consolidă si regulă clubulu na-male?

Precătu noi ni aducem a minte, uriaș numai a iebutu in elu, una data ar condamnandu-lu la mōrte. Ei, si in, de unde acuma se supera, se in-ga, că clubul nu e, cea-ce ar fi se??!

Noi pururiā am sustinutu clubulu, si acuma, intrandu in Dieta, mereu am aruitu, ca deputatii natiunali sè vina, si la postu-si, si — in fruntea nruilui recedinte, am arestatu dupa nume, că in majoritatea loru sunt aiciā, si si aceea, că siedintele clubului sunt bine cerce-te. Nu lipsesc de cătu, ca si dlu com-emburu de la „Federatiunea“ sè faca emenea si sè vina căte o data cu căte propunere in care-va causa; apoi sun-ru convinsi, ca — nu i se va dà causa a se plange pentru neluarea in con-deratiune. —

Totu aci dlu dela „Federatiunea“ rostindu de ocazie, se plange si va-ru, că deputatii nationali, fora diferen-ia de partita, nu sunt toti uniti intr'u-lu si acelasi clubu. Elu suspina ast-ru:

„De candu cu program'a cea purista si eschiderea deputatilor romani si serbi de nra guvernamental, lucrurile mer u spoda si pre dou. Clubul deputatilor nationali este mai multu de parada.“

De aci incolia sor'a „Federatiunea“ orupe in — cum numai sè li dicem! — in lamente, par' că i-ar mancă ver-olacii anim'a. „Omulu“, „doctoratul“, „profeticismul“ si mai căte tōte visuri si visiuni rele o nepaciucescu, in con-ru caror deci si-ndrépta arculu na-ru spiritu.

Este unu suspinu vechiu alu amicu-ri nostri — dupa frati din taber'a contrarilor nostri. I-lu lasāmu, — cauta si-lu lasāmu, ca unu atributu, o slabis-ru naturale a animei sale, candu ve-remu că nemic'a sub sōre, nici cele mai pipabile arguminte pentru absurdita-ta dorintelor sale, nu-lu potu face, a-abandonā o data.

Vré d.A. Romanu o societate, o intru-ire, unu clubu comunu a tuturoru deputatilor romani si serbi, pentru causele no-ri comune, precandu deputatii din parti-a guvernului o data cu capulu nu vor a-ru in solidaritate, a se supune majorită-ti — nici intr'o cestiu; din care causa neau si parasitu, si fugu de noi ori de teori ii căutāmu! Nici „Tatalu nostru“ nu voru sè dica dupa noi, precum pre-ruialu se sprime mai la vale insusi dlu Romanu.

Ei bine, déca totusi dlu Romanu im-pata acésta separare deputatilor nati-unali, atunciā dsa nu pretinde de la ei mai pucinu, decătu ca, densii pururiā, si candu deca sunt in majoritate, se se supuna guvernamentalilor in minoritate, despre ari guvernamentalii érasi dice, că sunt condusi de „afectatu servilismu catra guvern si catra magiari!“

Ei bine: nu este aci absurdulu pi-pabilu! —

Ca unu altu neconveniente — éta aduce sōra nostra „Federatiunea“, reprezentivminte fratele nostru Alessandro Romanu:

„La incepulum sessiunii actuali era mari planse si valerature, că lipsesc mulu si din camera si că numai din acesta nu se facce miscari mai drastice. Acum am de multisoru „omulu“ nu lipsesc, si cu ce acesta clubulu persists in stagnatiune. Baracuma se susulca totu in fine!“

Du, vedi bine, inse numai spre a face demonstratiune intempestiva, inopportuna, prin care, mai alesu in momintele de facia, releservitia se aduce causei nationalitatilor. Candu si cum dà somne de vietia clubulu deputatilor nationali? Atunci, candu se intempla căte o data, ca vre-o duoi, dintrę cei ce-si aroga doctoratul, cu vre-o alti duoi-trei, cari deslegă curelele incalciamintelor profetice, se se afle casualmente de odata in Pest. — (De parte se fie de la noi a intielege intr'acesti-a pre DD. Mocionesci, cari pururiā s'au destinsu prin modestia si bunu-semtiulu loru.) In data mare se face ciutororul spre a se inventa modulu d'a vorbi catra alegatori, căci altu intilesu nu are cunoșcuta resolutiune. Atunci apoi se convoca numai decătu si membrii cel-lalti, cari in po-torea solidaritatii juruite sunt potiti a semna ceea ce se decide per majora. Ca lucrul sè fia mai eclatantu, se invita si deputatii romani si serbi de partita guvernamentale, cu totu, că se scie din capulu locului, că acesti-a no se dica neci „Tatalu nostru“ dupa deputatii nationali, parte din resemtiul pentru că au fostu eliminati din clubu, parte pentru că disciplin'a deákistilor este aspra, éra astep-tările, aspiratiunile, mai mari decătu tota caus'a nationale a alegatorilor.“ —

Nici d'aste restogoliri comice in drépt'a si 'n stang'a, si 'n susu si 'n diosu — inca n'am mai vesiutu.

Căte punturi, atatea mistificari si ne-adeveruri; dar noi nu ni vom trage séma cu ele: traga-si autoriu loru. Noi notam̄u simplu, că

In adunarea mista a deputatilor nationali, tienuta in otelulu „Hungaria“ sambata in 7 fauru dupa médiadi, dlu A. Romanu a fost de facia, si ascultandu propunerea, gat'a formulata si stilisata, a aperat'o in audiulu tuturora cu unu zelui si o caldura admirabile, votandu pentru facerea ei.

Cum apoi — si-a venitul altfelui in ori? — noi nu putem sè scimu, si nu potem sè ni splicamu schimbarea parerii, de cătu din neconsecintia si ne-statornicia comuna, caracteristica a amicului nostru. Ni pare reu, candu trebuie se audim, cum unii-altii — in tonu sar-castie vorbescu că — „dlu deputatu Aless. Romanu de comunu dupa médiadi vorbesce bine, dar nainte de médiadi — scrie reu; dupa médiadi procede din anima, nainte de médiadi — din intérésu calculatu!“

In fine insa — ori cum sè fie, contrastul si contradicerea este mare, este colosal, dar — nu ni e nou. Am mai patit'o, si — de securu vom mai pati-o — pre cătu tempu Catone Cens. crede a avé chiamarea d'a censurá pe toti si d'a con-lamná pe toti, cu totu cu sine.

Burlesca — ce e dreptu — trebuie se ni impara figur'a, carea din mani din piciora, din budie si din limba — isbesce in totu partile, sie-si dà palme, sociilor partesanii — pumni, cameradilor din taber'a guvernului loviri cu piciorulu, ér in contrarii magiari plesnesce si cu manele si cu piciorale, si-i mai si scuipa in facia ca pre nisce flintie degradate si lapestate.

Intr'adeveru, acésta dibacia stilare a dlu Aless. Romanu, seriosu luata, ar poté se dée omului materia pentru d'a serie asupra-i o carte voluminosa, pre noi insa, sè ne apere Ddieu d'a o luá chiar seriosu; o luámu de unu essercitii politici acrobaticu, unde prin aruncările si isbirile escesive ale maiestrului — toti cei de prin apropiare primesc căte căte-va loviture bune, — noi, cei mai de aprope, asta data din norocire, mai pucine si mai line; contrarii nostri multe si infrociatu, pentru cari — ni vine a iertă si a uită cu totulu cele noă impartesite, — cu atâtua mai vertosu, căci in urm'a urmelor dlu Romanu totu recunoscce că „timpu si modulu reclamării sunt lucruri secundarie,“ prin ce binisoru elu insusi ni justifica pasulu condamnatu. Éta insa cum „Federatiunea“ loveșce foră tota mil'a pre deákisti si pre megiali:

Dupa ce a arestatu că — ce nebunia au facutu romanii deákisti, publicandu in foile magiare refusulu loru d'a conlucră cu noi in cau'a natiunale; dupa-ce respinge cum se cade insinuatiunea unor diaria magiare, casf cum poporulu nostru n'ar fi cu partit'a nationale, ci cu deákisti!

nostri, si infrunta ageru pretensiunea că partit'a natiunale ar costă din „căti-va intelligenti agitatori proletari,“ apoi continua astfelie:

„Au dora nu se scia, că — deputatii natiunali toti sunt alesi numai prin incredere poporului celui necoruptu si alesi cu mare lupta in contra presiunei potestatii, a mitoi, ect. precandu cei guvernamentali toti sunt alesi prin presiunea intregu aparatului oficial, prin coruptiune omnilaterale, — ceea ce insi-si nu potu nega. Este unu secretu publicu, că toti candidati guv. primescu si ajutări de bani, afara de sprințul potestatii — Proletari sunt cei ce sustieni lupta cu fructele laborei loru oneste, sacrificandu odihna, libertate si avere? Proletari acei-a cari au convictioni tari, scopuri nobile, pentru cari sunt gata a sacrificia totu ce au? — Ba „Proletari“ sunteti voi, argati platiti, cari vi-ati vendutu susfetul si trupulu colui ce ve nutresce cu panea rusine; voi meretrici politice, cari traiti intru imbuibare din banii storsi din sudoreea poporului, căci acei bani ori sunt deja storsi, ori că se voru störce de ici inante, dar in totu casul trebuie se reintre in pung'a acelui ce vi-ii antecipa. — Intielegem bine, că magiarii sunt actualmente sensibili pana la nervositate, dar acésta nu din cau'a natiunalitatilor, ci din a loru propria vina, si prin urmare cu tota iritatia provenita din situatiunea actuala ar poté padri mai bine legile cuvenintiei si a ne crutiá de imbalatinile dloru, cari de securu nu potu ave, decătu rezultatul contrarul de ceea ce credu dloru.“ —

Vedeti, cătu de bine scia dlu Romanu a ne aperă de imbalatinile dia-ristice magiare; — ore de ale sale nu ne potea crutiá, si-apoi sè bine merite de cau'a, de solidaritatea si fratietatea nationale! —

La urma, ca de incheiere mai amintim inca opiniunea, ce despre pasulu deputatilor natiunali si despre dechiararea conationalilor nostri guvernementali facia de acela, s'a depesicatu — semiosicalminte de aici Monitorul of. la Bucuresci, de unde apoi cu aviditate au apucat'o si propagat'o mai tōte foile din Romania. Ea suna :

Pesta, 17 februaru: Deputatii romani din fractiunea Deák, invitati de fractiunea nationalitatilor de a se uni cu dens'a, pentru a stabili unu programu comunu, au respunsu că: pe cătu tempu romanii de la stang'a estrema vor lupta contra esistintei Ungariei, si deákistii nu vor ave nici o relativu cu acsi-a.“ —

Lectorilor nostri n'avemu trebuita sè spunemu, că intréga acésta tele-grama e mintiuna si mistificare; dar ii va interesa a audí, că: precandu acésta mintiuna si mistificare se propagă iute prin foi, despre adeverat'a stare a lucrului nu afilaru ca un'a sè fia luatu no-titia dupa foi'a nostra!

Astfelui sub impresiunea si influen-ia politicei de astadi, mintiun'a si misti-ficare cresce si se latiesce pretotinde-nia: adeverul abiá ici-coliá pote sè-si mai redice bietulu capu! —

Beiusu, 1874: fauru 24 n.
(Demostratiune contra Romanilor, in tipu de ovatiune in onoreea unui prelatu romanu.)

Ieri la 5 ore de sér'a, pe unu timpu ploiosu si neplacutu, sosi pe-ne-asteptate, „incognito“ — cum se dice, aici la noi, in capital'a dominalu seu, parintele episcopu Ioanu Olteanu. — Abia se lati faim'a, si delocu se si formă — totu in ascunsu, la Jocuinti'a padurariului dominalu Petrus, unu clubu constatatoriu mai vertosu din teneri magiari, cu scopu de a bineventă si respetive onorá pe „marele óspe,“ cu unu conductu de facile — foră scirea si concursul romanilor. Si intr'adeveru, pe la 10 ore se si incepù procesiunea de alungulu, pe strat'a magiara, pana la tribunalulu regescu, si de acolo ér de alungulu prin piata, strigandu cu tonu inaltu si demonstrativu:

„Eljen Oltyán János, a mi kegyelmes Urunk, Ó Exellentidá!“ *) — Astfelui ajunsera la locuinti'a fratelui Ilustritatei sale, unde era incorelatu, — căci castelulu dominalu in 18 a lunei curinte se prefacea in cenu-sia de bucur'a vediutei, la care se astep-tă! — Aci dupa repetirea strigatelor de mai susu, la cari band'a tiganescă

*) Dámu cu sacotela, ca — dlu eppu acum in posessiunea celui mai bine dotat episcopetu, si asiá satisfacutu in acésta privintia, nu mai are alta dorintă de ocomdata, de catu d'a fi timbrat de „excellenta“. De aci praritul d'a fi laudatu prin foi ca „barbatu“ de aci — antecipatiunea titlului prin plebea magiara din Beiusu. Fie-i de bine! Au mai portatú ómen ca Olteanu acelu titlu.

tragea ne'ncetatu la note magiare, — ce sè mai vedi?! Luerulu par' că era opacită ore unde; lipsă ore-ce; căci Ilustritatea sa in butulu acestor manifestatiuni magulitòrie, totu nu se ivită, nu se areta la ferestă; — ba mai multu; dup'o asteptare aprépe de o ora, nici lumina nu se aprinde in casa! Eră p'aci sè despere magiarii, cu atâtua mai vertosu, căci nici intonarea de „Destépta-te Româns“ prin tiganii, nu avă efectu; — tandem aliquando la audiulu „Mersul lui Mihai,“ se deschide ferestă, arestandu-se „marele patiotu!“ Bucură fuse mare in Israile; cea co delocu se dovedi prin hiperbolele strigate, si se espri-mă prin vócea oratorica a unui tenaru juristu, care in termini cam pré debili si scurti, dede cursu liberu simtiemintelor multimei adu-nate si interpretă scopulu veniroi loru, di-cendu cam urmatòriele: Denisi, magiarii, au asteptat cu sete denumirea Ilustritatei sale de episcopu alu Oradei mari; căci l'an sciutu patriotu mare, care din adunculu animei iubesce patriu, si se nisuesce a impacă nati-unalitatile.**) Dreptu acésta densii i-postescu, ca Ddieu sè-lu tienă patriei si Boiușului la multi ani! —

La acésta parintele episcopu Olteanu respusne — urmatòriele: Dè si pre de o parte din punct de vedere sanitariu, (ronesolt egészegi állapotom,) pe de alt'a din cau'a imprejurările sale presinti, nu eră consultu a primi o astfelu de parada, totusi dechiara: că este suprins: prin onoreea ce i-o facu stigmati concitatieni (t. polgártársaim,) si con-sente cu sentiemintele exprese de oratorulu manifestantilor; căci detorinti'a pastorului si desclinitu a pastorilor natiunalitatilor e dupla: a escită in turma sentiu'lubu de patria, care ni-e mama buna,***) pre care dlu eppu o iubescu din tota anim'a, si o va iubi in butulu — pote de multe ori judecătoru sus-piciuni ale unor agitatori, — o va iubi cu atâtua mai securu, căci patri'a l'a ajutorat cu pre credintiosi sei! Dèci multam̄i pentru sinceritate, si-si recointendă proutim̄s („pap-ságomat“) in pretiu'ta atențiu'ne a plebei demonstrante!

Éta deci aci directamente, prin gur'a dlu Olteanu, marturisită si aplicata moral'a sa, nationalitatea sa, patriotismul seu! Un'a caffitate mai motistrósa de cătu cealalta.

Cea din urma expresiunea a Ilustritatei sale: „Mi-recomendu credintiosi in bun'a-ve in-tentiune,“ — a fost pré nimerita; căci magiarii chiar din indemnu reu, si din intentiune con-traria facia de Romani, si respectivmente facia de credintiosii Ilustritatei sale au inso-ciatu manifestatiunea cu conductul. Dlu eppu pre semne a cunoșcutu acésta impreju-rare, si pentru aceea dora s'a folositu de expresiunea din cestiune, la audiulu căreia pre magiarii a trebuitu se ii mustre, si credu că ii va si si mustratu consciintia! Destulu că, dupa acestea ferestă se inchise si conduce-tulu pe unde a venit, se indepartă strigandu ca mai nainte; numai din candu in candu se audia si căte unu: „Eljen Babes és Miletits!“ — acésta din partea pucinilor junii romani, cari veniseră si ei se faca pe martorii oculari — la comed'a inscenata; neci deacătua ina pe inscenatorii si părtasii serenadei.

Daldastea se intempla pe la noi, in cuiubulu si foculariu Romanismului Ungariei resaritene. In resedinti'a Minervei romane: episcopulu romanu in modu demonstrativ este onoratu decatru magiari ou o parada, in-dreptata tocmai contra Romanilor! Pre Romanii de aci in se acese incidente nu ii-a adus in perplesitate; dovedă destulu acea imprejurare, că sub totu decursulu scenei neci măcar o vócea romană nu s'a auditu; căci si pucinii romani spectatori, de dragulu magiilor au strigat, precum observai mai susu — Unguresce: „Eljen Babes! Eljen Miletits!“ Epamimonda.

Prescurtari de corespondintie.

„Pre cătu de multu apretiu'mu, candu vedem, cu cătu zelu si caldura, on. Redac-tiune de la „Albina“ se interesăde de scolele si invetitorii nostri, cătu de multu staruiesce la inbunatatiirea sortii acestora, cu ce energia aperi si lauda pre cei buni, pre cei-ce se sa-crifica chiamarei loru: nu mai pucinu ne-

**) Décă a i m p a c á ar fi identicu cu a — a p e s á si u c i d e l — Red.
***) Celor ce a datu venituri cate de 50—100 mii fl. la anu! — Red.

intristămu, cindu între invetitoriici colia
vedem pr unii cu totul nedemnii de chia-
marea lor, nedemni de aperarea ce li-o face
zelosă nostra „Albina!“ —

Dupa o astfelie de introducere, „mai
multi din popor“, de langa Oravita, vinu a
ni se vaieră in contra dului docinte din Ciclova-
montana, cu numele C. P. . . , pentru port-
rea sa „nemorală“, „scandalizatoră de public“, —
er facia de oficiul seu „negrigintă“, insirandu-
ne in lungu si latu, cătă tōte fapte „positive“, —
si chiar tendintie de a dā scolă nostra pre-
mană contrarilor nostri, prefacend'o in si-
multana!

In fine se invoca privighiare mai agera
a dului protopopu-inspectore scolare-confesi-
onale. —

Noi credem, că amintirea acestora in
generalitate, va ajunge de ocamdata, pentru
scopului d'a admoniția pre dulu invetitoriu, pre
carele o denioara invetasem a-lu tienă de
barbatu de tréba; de asemenea pentru d'a
atrage atentiușa superioritatei asupra ac-
loru imprejurări, déca ele vor fi adeverate. —

De langa Ciacova, cu datul 31 ian.
„Mai multi intelectuali“ — cu reducere la cele
publicate in „Albina“ nr. 5, totu de langa
Ciacova, din consideratiunea că acelea ar fi
spre detragere dului administratoru alu pro-
topresviteratului acelui, ni tramit ușu responsu,
plin de totu feliul de reflexiuni,
dintre care dōue sunt forte ad rem si merita
— credem a fi publicate, cum dicu domnii
tramiatoru — „pentru lamenirea adeverului.“

Conflictul, si respective vatemarea, ce
in corespondintă din nr. 5 alu Albinei se
pretinde, că s'a intemplat dului invetitoriu
N. N. din Ciacova prin dulu administratoru
protopopialu Aless. Popoviciu, ca superiore
al uclui, este chiar numai vin' a dului invetitoriu,
carele fiindu recercatu in modu asie-
diat, modu de buna-cuvintă, a se presenta
pe mană la dulu administratoru pentru sco-
pul de a-i face o comunicatiune oficiosa, — u
responsu in modu despre invetitoriu si ne-as-
cultatoriu; cea-ce vatemă vedi a si autori-
tatea oficiale a unui organu alu autonomiei
noastre, prin ce deci insasi autonomia pati-
mesce; din care causa nici nu se pote suferi
cu nepasare o astfelie de fapta seu portare—
din partea nimenui.

Acēstă intręga intelectuali tractului
o scia, si de aceea — spiritul de foliu nu s'au
iritat asupra dului administratoru, pentru că
acela si-a sustinutu autoritatea si vedi a ofi-
cialo. —

In cātu pentru portarea, meritele si peste
totu apretiunirea din partea tractului a stră-
duintelor dului administratoru protopopialu
Alessandru Popoviciu, apoi o adunare generale
ce a avut locu in un'a din dilele lui ianuarie
a. c. in Ciacova — chiar intru interesul pro-
topopiatului, a produs manifestatiuni spontane
atātu de eclatante — in favorea numitului d.
administratoru, incătu facia de acelea trebue se
amutișca ori ce banuel personali.

Totu preotii, invetitorii si mireni
presenti, dechiarara vorbal minte si in scrisu,
că sunt deplinu multiamiti cu administrarea
protopopiatului prin dulu administratoru de
astadi, si pre intrecute laudara zelulu, cu care
s'a portat dulu administratoru de trei ani de
dile, si recunoscera sacrificiale aduse de den-
sulu; er dupa activitatea suspinsului d.
protopopu — nime n'a oftat. —

Atâtă este essintă. Celelalte multe nu
potu de cātu a slabí ofeptulu acestora si a
provocă polemii si mai lunge, caror — cre-
dem, că nime nu li duce dorulu. —

Inca din ianuarie, in numele Comitetului
parochial si a antistiesi comunale din Heseris, —
cotulu Carasiului, am fost recercati a aminti,
că — dupa cum s'a reportat — toma acum
unu anu in fōia nostra, ardiendu acolo scolă
romana cu tōte rechisitele si peste totu cu
multe case private, din causă seraciei, pre-
cum si a recoltei rele de mai multi ani, biet'a
comuna, abia de 92 de fumuri, nici pe langa
cea mai mare incordare a poterilor sale —
nu este in stare a adună — numai de la ai
sci — pentru reedificarea scolioi si provederea
si cu cele necesari, recerut a suma de 700 —
800 de florini, er din partea ordinariatului
abia i s'a potutu d'a din foudulu generalu
bieti 80 fl. intr'ajutoriu

In astfelie de impregiurări Comună
Heseris, vediendu cum multime, a oterit
a-si luă refugiu la Publicul celu mare, apoi-
landu la tōte animele bune si crestinesci, cari
dorescu cultur'a si progresul romanului si
au potinti'a si vointi'a de a le spriginti.

Ori ce ajutoriu va fi bine primitu si in
publicu multiamitu. Ofertele se potu adresa
de adeptulu: Dlu Nicol. Borduzu, invetitoriu si presiedinte alu Comitetului, pr. Lugos
in Hezeris. —

Din comună F... langa Armenis, comitatul Sevřinului, ni se tramise de
„Unul din popor“, o descriere lunga des-
pre portarea scandalizatoră a preotului de
acolo, L. P. despre unu conflictu alu acelui
la mōra si despre urita isbanda ce a luat
densulu asupra unui crestin din turm'a sa,
pre carele nōptea chiamandu-lu din cas'a sa,
l'a atacatu hotiesce si i-a spartu capulu, la-
sandu-lu mai mortu !

Tōte acestea apartinu mai antaiu na-
inteza forului consistorialu, seu chiar crimi-
nalu, si le avisămu acolo. —

S i t a c u i s s e s !

(O contra-rectificare.)

Să ne ferescă Ddieu, ca să simu publi-
catu canduva vre o data, ceva atacu perso-
nale, din cugetu reu. Si de aceea — toma in
cele personali pururiā am grabit a rectificā,
dintre care dōue sunt forte ad rem si merita
— credem a fi publicate, cum dicu domnii
tramiatoru — „pentru lamenirea adeverului.“

Asiā in nr. 2 si 4 ai fōiei nostra, nu din
vr'o anima rea catra dulu protodiacon Gol-
disiv, ci din detorinti'a de respectu catra
tagm'a preotișca si institutulu nostru clericalu
din Aradu, publicarāmu din condeie nōa
cunoscute de onorabili — critice, pentru pri-
mirea in teologia a unui studinte alungat
din gimnasiu; — er apoi in nr. 11 iute ne
grabiram a dā locu unei rectificatiuni, ce
ni se tramise de d. St. Lele, ce ni se prezenta
ca studinte de a VIII. clase gimnasiale, si
despre carele deci, ca despre unu fost colegu
alu celui de sub intrebare, presupunem, ce
ea trebuie să aiba mai dreptu, candu afirma
in publicu, cum că „acelu teueru a fi fost unu
scolaru forte bunu si de portarea cea mai
escalente!“

Dar — ce fū urmarea?

Ni se tramisa in data — atestatu de la
insasi mană directorei gimnasiului regiu
din Aradu, unde se dice: „Opre Péter, meg-
rögött hanyagság és szabályellenes magavi-
selete miatt consilium abenudi-t kapott, mi-
nek folytán 1873. decz. 29-én az aradi kir.
gymnasiumból kilépett.“

Adeca: Cumca Petru Opre, din cauza
negligintei sale impetrice si portarei sale
contrarie regulelor scolioi, a primitu consi-
liul d'a parasi gimnasiulu, in care urmare
sub 29 dec. 1873 l'a si parasit. —

Va să dica: dd. corespondinti ai nostri
sunt justificati eclatantminte; er dlu Lele,
dimpreuna cu acoi-a, intru a căroru interesu a
pasit la medilociu, este blamatu! —

Bine facea, déca tacea. —

Portretul lui Iancu.

Pentru espediunea acestui portretu am
comandat să ni se facă cuverte, pentru căto
10—20 exemplaria.

Cătu acele cuverte vor fi gata, vom in-
cepe mereu a spedă — mai antaiu catra in-
crediutii nostri de prin locurile principali
si catra cei-ce déjà ni-au tramis pretișul
pentru celu pucinu 10 exemplaria. Vom face
apoi succesiunimte de scire prin foia nostra,
că unde am tramis déjà exemplarile, pentru
ca de acolo ori cino să-si pote procură căte
unul cu pretișul de 20 cr.

Ca de inceputu, déjà am tramis mai
multe exemplaria la Baia-de-Crisiu, Bradu,
Halmagiu si Brasovu. —

Pentru dd. prenumeranti vom ingriji
intr'unu modu specialu. Din părtele, unde
n'avemu cunoscuti, despre cari să simu con-
vinsi că primescu bucurosu insarcinarea d'a
impărti — pre bani, si la prenumeranti por-
trete, vom rogă, să ni se facă insinuatii.

Po spescele nostra — nu vom fi in stare
a speda, decătu mai pucinu căte 10 essem-
plaria, si asiā rogămu, că ceci-vinu a com-
mandă la noi portretele să comande celu pucinu 10 exemplaria.

Varietati.

= In Romania, tecmai s'a dechis sub-
scriptiune pentru o societate „Albina“ cu
actiuni, spre a redică o fabrica de Zahar. Se
emis 2000 de actiuni cu căte 500 franci
un'a, din care suma 150 franci se depunu in
data, ceialalti in trei rate pan' la 15 noemvre
1874. In fruntea societății sunt totu patrioti
romani; prin urmare este o întreprindere
națională, cea-ce ne face să ne bucurăm din
anima. —

† (Despre scandalosele bătăi si portări
ocasionale ale unor facete bisericesci;) precum
buna ora ni se reportădă din M... cotelu
Bihorului, langa Beiusu etc. etc. credem
că mai bine va fi a se face aretare la Consis-
toriu, decătu — publicului celu mare. —

(Fidelitatea unui cane.) — Acum câtă-va
timpu s'a redicatu la Edinburg unu monu-
mentu in memorie a unui cane legendaru in
tota Scotia. Eta istoria acelui-a.

La 1858 se înmormentă la Edinburg,
la vechiul cimitir Greyfriars, remasile
unui omu sermanu, nume Gray. In cortegiul
funebri canele defunctului mergeā in urma,
cu ea plecatu si in pred'a unei triste vidibile.
A dou'a di paditorulu cimiterului
gasit canele pe mormentulu stapanului seu;
paditorulu dede afara pe Bobby — numele ca-
nelui; — a dou'a di asemenea. A trei'a di era
frigu, dar canele era totu acolo. Betranului
paditoriu i se facă mila si i dede de mancare.
Bobby prin acēst'a chiar crediu ca i s'a datu
permisiunea se remana acolo, si ramase. Unu
sergentu lu-nutri căti-va ani, apoi să insarcină
cu nutrira unu birtasu din apropiare.
La 12 ore Bobby mergea regulat s-e-si ia
portă si era se intorcea la mormentu. Acē-
st'a dură peste 10 ani. Veni tassa asupra ca-
nilor. Mai multu de 20 persone se otarira a
plati pentru Bobby, dar lordulu-judecatoriu,
inscintiatu despre faptu, scuti pe sermanul
cane de tasse, si — spre a-i dā o marturia de
stim'a sa, i facă cadou unu colieru superb,
pe care puse acēst'a inscriptiune: „Greyfriars
Bobby. Acestu colieru i s'a oferit de lordulu-
judecatoru din Edinburg 1867.“ Pana la
mōrte canele fidelu a statu culcatu pe mor-
mentulu stapanului seu. S'au facutu silintie
zadarnice spre a-lu face să parasesca loculu.
Tratatu bine de mai multe persoane din veci-
netatea cimiterului, nu se atacă de nici un'a,
si timpu de 14 ani de la mōrtea sermanului
Grey, Bobby n'avu altu locu de repausu, de
cătu loculu ce si-a alesu la cimitiru. Acolo a
si morit.

Monumentul este naltu de 7 picioare, si
de asupra statu'a lui Bobby de bronzu; pe
pedestalul e gravata inscriptiunea: „Acesta e
unu tributu oferit afectuoșei fideliități a lui
Greyfriars Bobby. La 1858, acestu cane fidolu
urmă remesitile stapanului seu pana la cimi-
terulu Greyfriars si remae langa mormentu
pana la mōrtea sa in 1868.“ (Tel. d. Buc.)
— (O curioasa si totusi destul de nime-
rita definitiune a telegrafului.) In mai multe
foi etiraramu despre nevoia ce au avutu ofi-
ciari englesi, acum de curendu, candu se
construia liniele telegrafice si prin Persia, a
splică multilor functionari de statu, — natu-
ră telegrafului. Greutatea venia dela gra-
dulu culturei atātu alu limbei, cătu si alu
omenilor. Unu oficiariu, dupa ce in daru
s'a opintit a areta unui guvernator de prov-
incie, că sirmelo de feru nu sunt tieve, prin
a caroru go'u internu se spodusu scirile, la
urma se servi de urmatōia asemenea:
„Intipuiti-ve unu cane lungu-lungu, alu carui
botu ar ajunge la Londra, er cod'a i-ar fi aici
la noi; ei bine, nu pricepeti, că déca am calcă
aici pe cōd'a acestui cane, elu la momentu ar
latră in Londra!“ — Acēstă — persianii s'o
sia priceputu. —

— (Curioasa si totusi destul de nime-
rita definitiune a telegrafului.) In mai multe
foi etiraramu despre nevoia ce au avutu ofi-
ciari englesi, acum de curendu, candu se
construia liniele telegrafice si prin Persia, a
splică multilor functionari de statu, — natu-
ră telegrafului. Greutatea venia dela gra-
dulu culturei atātu alu limbei, cătu si alu
omenilor. Unu oficiariu, dupa ce in daru
s'a opintit a areta unui guvernator de prov-
incie, că sirmelo de feru nu sunt tieve, prin
a caroru go'u internu se spodusu scirile, la
urma se servi de urmatōia asemenea:
„Intipuiti-ve unu cane lungu-lungu, alu carui
botu ar ajunge la Londra, er cod'a i-ar fi aici
la noi; ei bine, nu pricepeti, că déca am calcă
aici pe cōd'a acestui cane, elu la momentu ar
latră in Londra!“ — Acēstă — persianii s'o
sia priceputu. —

Publicatiuni tacsabili.

Inscriintiare si recomandare!

Ioanu Belesin, advocatul in legile
comune si cambiali, si-a deschis
cancelari'a advocatiale in Aradu „strada
Tiarcei“, (szarka-utcza,) nr. 12. Deci cu
tōta stim'a si-ofere onoratului publicu
serviciile sale advocationale, in veri ce

cause de intrevire si aperare —
cale judecatorésca, administrationale,
si privata, apromitiendu elu intru
cea mai deplina interesare — cu zile
credintia. —

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante
or. rom. din Ciuta, Cottulu Severinului
escrize concursu cu terminu de siesta septembrie
dela prim'a publicare in „Albina.“

Emolumente sunt: 100 fl. v. locu de stola si biru, un'a Sesione de
mentu parochialu si cartiru liberu in
parohiala, eu gradina de legumi.

Concurrentii au să-si instruietie po-
nile amesurat ordinatiunei ven. Consta-
tesanu din 3/7 maiu an. tr. Nr. 499 si
adresedie Sinodului parochialu prin
tulu Caransebesiului.

Ciuta, in ianuarie 1874.

1—3 Comitetulu parochial
in contilegere ca Pré on. D. prof.
Nicolae Andreeviciu.

Concursu

Pentru statiunea invetiatorésca din
mună Crivina, protopresv. Fagetului, se
scrise prin acēst'a concursu cu terminu
siesta septamane dela prim'a publicare in
„Albina.“ Emolumente sunt 36 fl. 75 cr. v.
in bani; — 8 meti de grău, — 14 meti
cucuruzu, 50 lb. de clisa, 50 lb. de sare, 10
de luminări, 8 orgi de lemn; cartiru lib-
eu unu jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupă statiunea adu-
au a si tramite recursele loru, instruite
sensulu statutului org. si adresate comitetul
parochialu — catra dlu ptpu Atanasiu Io-
anovicu in Faget.

Crivina, in 18 ianuarie 1874.

In co'tilegere cu dlu protopresbiteru:
2—3 Comitetulu parochial.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din
mună Drinova, protopopiatu Fagetului, se
scrise prin acēst'a concursu, cu terminu de 6 septem-
bre dela prim'a publicare in „Albina.“

Emolumente sunt: 63 fl. v. a. in bani
10 meti de grău, 20 meti de cucuruzu, 50
de clisa, 100 lb. de sare, 12 1/2 lb. de lumini
8 orgi de lemn, 2 jugere de pamantu
toriu; cartiru cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupă acēst'a statiune
sunt avisati, ca recursele loru, instruite
sensulu statutului org. bis. adresate comi-
tului parochialu, să le tramita Dlu Atanasiu Io-
anovicu, protopopu in Faget.

Drinova, 7 faură 1874.